

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.9.2016
COM(2016) 581 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

**Ενίσχυση των ευρωπαϊκών επενδύσεων για την απασχόληση και την ανάπτυξη:
Προς τη δεύτερη φάση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων
και προς ένα νέο Ευρωπαϊκό Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο**

Απαιτούνται έξυπνες και βιώσιμες επενδύσεις για την τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης, τόσο στην Ευρώπη όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Από τον Νοέμβριο του 2014, η Επιτροπή έχει κινητοποιήσει σημαντικούς χρηματοδοτικούς πόρους της ΕΕ με καινοτόμο τρόπο, που μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο των δημόσιων πόρων και κινητοποιεί ιδιωτικές επενδύσεις. Οι βιώσιμες επενδύσεις, ιδίως στις υποδομές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, είναι στο επίκεντρο της πολιτικής της δράσης, ιδίως μέσω της αποτελεσματικότερης χρήσης των περιορισμένων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ, συνοδευόμενες από μέτρα για τη βελτίωση του γενικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να προωθεί νέους τρόπους ώστε να αξιοποιείται στο έπακρο κάθε ευρώ των δημόσιων πόρων, με σκοπό την κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα και την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων στην πραγματική οικονομία.

Εντός της ΕΕ, η προσέγγιση αυτή εμφανίζει ήδη ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), πυρήνας του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, θα πρέπει ως εκ τούτου να ενισχυθεί και να επεκταθεί, τόσο από πλευράς χρόνου όσο και όσον αφορά τη χρηματοδοτική του ικανότητα.

Εκτός της ΕΕ, η νέα αυτή προσέγγιση θα είναι επίσης χρήσιμη για να αντιμετωπισθούν οι πολλαπλές προκλήσεις τόσο στις γειτονικές περιοχές της ΕΕ όσο και στην Αφρική. Σε αυτό το πλαίσιο, και με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της μεγέθυνσης στις χώρες εταίρους, αλλά και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της μετανάστευσης, σήμερα η Επιτροπή προτείνει ένα φιλόδοξο Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο (ΕΕΣ).

I. Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη – ΕΤΣΕ 2.0

Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη έχει αποδειχθεί χρήσιμο εργαλείο για την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και την ενθάρρυνση της βιώσιμης αύξησης των χαμηλών επιπέδων επενδύσεων στην Ευρώπη μετά την οικονομική κρίση. Ο τρόπος με τον οποίο είναι δομημένη η εγγύηση εξασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση και μόχλευση περιορισμένων δημόσιων πόρων προκειμένου να επιτευχθούν απτά αποτελέσματα για την απασχόληση και την ανάπτυξη. Ο όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) – ο στρατηγικός εταίρος της Επιτροπής για το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη – έχει κινητοποιήσει μέσω του ΕΤΣΕ περίπου 116 δισ. ευρώ σε 26 κράτη μέλη σε λιγότερο από ένα έτος. Κατά την ίδια περίοδο, περισσότερες από 200.000 ΜΜΕ έχουν ήδη επωφεληθεί από το ΕΤΣΕ¹. Από τη Φινλανδία έως την Ελλάδα, από την Ιρλανδία έως την Κροατία, από βιομηχανικά έργα αιχμής έως την ανακαίνιση της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων διατροφής από ΜΜΕ και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης στην Ευρώπη, από την κατασκευή αιολικών πάρκων έως την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον τομέα της υγείας, το ΕΤΣΕ επιτυγχάνει μια ουσιαστική συμβολή με την υποστήριξη καινοτόμων σχεδίων που συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη στις τοπικές

¹ Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Ιουνίου 2016 με τίτλο «Επανεκκίνηση των επενδύσεων στην Ευρώπη - Απολογισμός του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη», COM(2016) 359 final

κοινότητες. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΤΣΕ είναι επίσης καίριας σημασίας για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων².

Στις 28 Ιουνίου 2016, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη, ιδίως το ΕΤΣΕ, έχει ήδη αποφέρει απτά αποτελέσματα και αποτελεί σημαντικό βήμα προσέλκυσης ιδιωτικών επενδύσεων, αξιοποιώντας ευφύως τους περιορισμένους πόρους του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει σύντομα προτάσεις για το μέλλον του ΕΤΣΕ, οι οποίες πρέπει να εξεταστούν ως επείγουσες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο»³. Με την πρότασή της που εκδίδεται σήμερα, η Επιτροπή καλύπτει τις προτεραιότητες αυτές.

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να διπλασιάσει το ΕΤΣΕ, από πλευράς τόσο διάρκειας όσο και χρηματοδοτικής ικανότητας. Το ΕΤΣΕ συστάθηκε για αρχική περίοδο τριών ετών και με σκοπό την κινητοποίηση τουλάχιστον 315 δισ. ευρώ για στρατηγικές επενδύσεις. Δεδομένης της επιτυχίας του, η Επιτροπή αποφάσισε να υποβάλει τροποποιητικό κανονισμό, με σκοπό την επέκταση του ΕΤΣΕ χρονικά και την αύξηση της δύναμης πυρός του. Αυτό θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα να αποφευχθούν ορισδήποτε πιθανές διαταραχές όσον αφορά τη χρηματοδότηση και να διαβεβαιωθούν οι φορείς υλοποίησης ότι μπορούν ακόμη να καταρτίζουν σχέδια που θα υποβληθούν μετά την αρχική επενδυτική περίοδο. Η νομική επέκταση που παρουσιάζεται σήμερα καλύπτει την περίοδο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και αναμένεται ότι θα ενεργοποιήσει επενδύσεις συνολικού ύψους τουλάχιστον μισού τρισεκατομμυρίου ευρώ έως το 2020. Για να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η δύναμη πυρός του ΕΤΣΕ και να επιτευχθεί ο στόχος του διπλασιασμού του επενδυτικού στόχου, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν κι αυτά κατά προτεραιότητα. Για την περίοδο μετά το 2020, η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει τις απαραίτητες προτάσεις προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι στρατηγικές επενδύσεις θα παραμείνουν σε βιώσιμο επίπεδο.

Η σημερινή πρόταση περιλαμβάνει τα ακόλουθα κύρια στοιχεία:

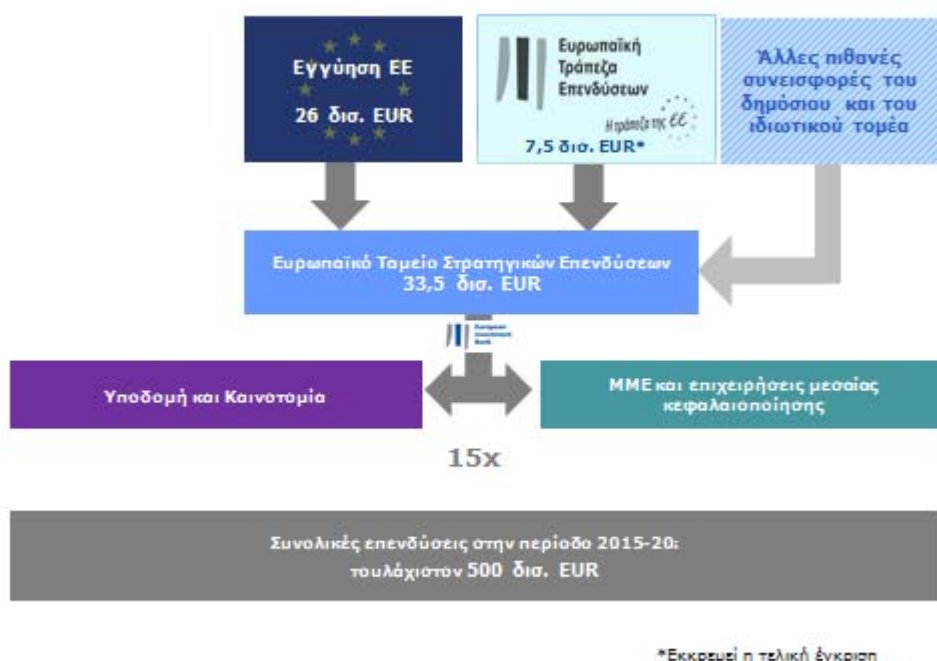
ΕΤΣΕ 2.0 – Παράταση, αυξημένη δύναμη πυρός και ενισχυμένη προσθετικότητα (πρώτος πυλώνας):

Εκτός από την παράταση της χρονικής περιόδου και την αυξημένη δύναμη πυρός, η σημερινή νομοθετική πρόταση ενισχύει την προσθετικότητα, επικεντρωνόμενη στις αδυναμίες της αγοράς και στις μη ικανοποιητικές επενδυτικές συνθήκες, προκειμένου να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης του ιδιωτικού τομέα. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της πρωτοβουλίας, το ΕΤΣΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται κυρίως στην ποιότητα των επενδυτικών σχεδίων (σε εκείνα που οδηγούν σε υψηλότερη παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα), επιπλέον της αύξησης του όγκου των επενδύσεων. Δεδομένης της σημασίας τους για την ενιαία αγορά, τα διασυνοριακά έργα υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των συναφών υπηρεσιών, έχουν ιδίως επισημανθεί ως έργα που εξασφαλίζουν

² Ο κανονισμός του ΕΤΣΕ προβλέπει τρεις αξιολογήσεις: η αξιολόγηση της Επιτροπής δημοσιεύεται παράλληλα με την πρόταση για το ΕΤΣΕ 2.0 και η αξιολόγηση της ΕΤΕπ είναι προς το παρόν προγραμματισμένη για τον Οκτώβριο. Η ανεξάρτητη αξιολόγηση, η οποία θα διενεργηθεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, θα είναι διαθέσιμη τον Νοέμβριο.

³ EUCO 26/16

προσθετικότητα. Επιπλέον, το ΕΤΣΕ μελλοντικά θα επικεντρωθεί ακόμη περισσότερο στις βιώσιμες επενδύσεις σε όλους τους τομείς για την περαιτέρω επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή (COP21) και την ενίσχυση της πορείας μετάβασης σε μια αποδοτική ως προς τους πόρους, κυκλική και μηδενικών εκπομπών άνθρακα οικονομία⁴ σύμφωνα με την Ατζέντα του 2030 και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Επίσης, προτείνεται να κατευθυνθεί το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης προς τις ΜΜΕ, δεδομένου ότι η απορρόφηση από την αγορά ήταν ιδιαίτερα ταχεία στο επενδυτικό πλαίσιο για τις ΜΜΕ όπου το ΕΤΣΕ αποδίδει πολύ πέραν των προσδοκιών. Τέλος, μια σειρά νέων χρηματοδοτικών μέσων, που θα συγκεντρώνουν πόρους από το πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) και το ΕΤΣΕ, αποσκοπεί να ενισχύσει την υποστήριξη προς την κοινωνική επιχειρηματικότητα και τη μικροχρηματοδότηση⁵.

⁴ Όσον αφορά τα έργα στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να εστιαστεί το ΕΤΣΕ ακόμα περισσότερο στις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ, όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF) και του «Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών» (ΔΕΔ-Μ). Επιπλέον, η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της χρήσης μέρους του προϋπολογισμού της ΕΕ, όπως εκείνο που είναι διαθέσιμο στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», υπό τη μορφή επιχορηγήσεων οι οποίες θα συνδυάζονται με το ΕΤΣΕ. Η συνδυασμένη χρήση των επιχορηγήσεων και του ΕΤΣΕ θα συμβάλει στο να καθίστανται τα σχέδια βιώσιμα από οικονομική και χρηματοδοτική άποψη, ενισχύοντας έτσι την προστιθέμενη αξία των δαπανών της Ένωσης με την προσέλευση πρόσθετων πόρων από ιδιώτες επενδυτές.

⁵ Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών μέσων για τη στήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων και της μικροχρηματοδότησης αναμένεται να υπερβεί το 1 δισ. ευρώ, έναντι 193 εκατ. ευρώ που είχε αρχικά εγκριθεί στο πλαίσιο του τρίτου άξονά του EaSI, και αναμένεται να κινητοποιήσει συνολική χρηματοδότηση σχεδόν 3 δισ. ευρώ, μεταξύ άλλων και από τον ιδιωτικό τομέα, σε επίπεδο τελικών αποδεκτών.

Ένας σημαντικός στόχος του ΕΤΣΕ 2.0 είναι να ενισχυθεί η γεωγραφική κάλυψη του ΕΤΣΕ και να ενισχυθεί η απορρόφηση στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και τις περιφέρειες μετάβασης. Από την άποψη αυτή, βασικό στοιχείο αποτελεί ο συνδυασμός του ΕΤΣΕ με άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ)⁶. Η Επιτροπή εξέδωσε σήμερα πρόταση για την απλούστευση του κανονισμού περί κοινών διατάξεων προκειμένου να διευκολυνθεί ο εν λόγω συνδυασμός. Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών θα ενισχυθεί σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ούτως ώστε να συμβάλει ενεργά στην τομεακή και γεωγραφική διαφοροποίηση του ΕΤΣΕ.

Προτείνεται επίσης να ενισχυθεί η διαφάνεια στις επενδυτικές αποφάσεις και τις διαδικασίες διακυβέρνησης. Η Επιτροπή Επενδύσεων θα πρέπει να διευκρινίζει περαιτέρω στις αποφάσεις της, οι οποίες δημοσιοποιούνται, τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι μια συγκεκριμένη πράξη θα πρέπει να επωφελείται από την εγγύηση της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την προσθετικότητα. Επιπλέον, ο πίνακας αποτελεσμάτων βάσει δεικτών θα δημοσιεύεται μόλις υπογράφεται μια πράξη που καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ. Επιπροσθέτως, η πρόταση περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση για την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) να πληροφορούν τους τελικούς δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, για την ύπαρξη της στήριξης από το ΕΤΣΕ.

Ενισχυμένη τεχνική βοήθεια (δεύτερος πυλώνας):

Η τεχνική βοήθεια θα παρέχεται από τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών σε πιο τοπικό επίπεδο μέσω συμφωνιών με σχετικούς τοπικούς παράγοντες. Θα υπάρχει επίσης διαθέσιμη πιο στοχοθετημένη και εξατομικευμένη τεχνική βοήθεια για έργα στα οποία εμπλέκονται πολλά κράτη μέλη, για έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της COP21 και για τον συνδυασμό του ΕΤΣΕ με άλλες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης, όπως τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ή η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη». Η πρόταση ΕΤΣΕ 2.0 προβλέπει επίσης στο πλαίσιο αυτό ότι ο Κόμβος θα πρέπει να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη του στόχου για τη γεωγραφική και τομεακή διαφοροποίηση του ΕΤΣΕ, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες της ΕΤΕπ να δρομολογήσει νέα σχέδια σε τοπικό επίπεδο, όπου αυτό απαιτείται.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα προσδιορισμού ειδικών απεσταλμένων ευρωπαϊκών επενδύσεων στις αντιπροσωπείες της στα κράτη μέλη, που θα συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής σε μια ενιαία ομάδα επενδυτικής πολιτικής.

Άρση των εμποδίων στις επενδύσεις και περαιτέρω εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς (τρίτος πυλώνας):

Το γενικό επιχειρηματικό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό στοιχείο όσον αφορά την προώθηση βιώσιμων επενδύσεων. Ορισμένες από τις προσπάθειες για τη βελτίωσή

⁶ Η Επιτροπή έχει ήδη δημοσιεύσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές για το θέμα αυτό (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf) και θα εξακολουθήσει να απλουστεύει περαιτέρω το συνολικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των εν λόγω συνδυασμών.

του πρέπει να γίνονται σε εθνικό επίπεδο· άλλες προκλήσεις μπορούν να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά **σε ευρωπαϊκό επίπεδο**. Στο πλαίσιο των προσπαθειών της για βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, η Επιτροπή έχει ήδη παρουσιάσει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για τη στήριξη των επενδύσεων και τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας, όπως η μείωση των κεφαλαιακών επιβαρύνσεων για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις σε ό, τι αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές και η υιοθέτηση πρακτικών κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο της δημόσιας χρηματοδότησης των υποδομών. Επιπλέον, οι στρατηγικές σχετικά με την Ενεργειακή Ένωση, την Ένωση Κεφαλαιαγορών, την ενιαία αγορά και την ψηφιακή ενιαία αγορά, καθώς και η δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία και οι διεθνείς εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες περιλαμβάνουν όλες συγκεκριμένα μέτρα τα οποία, όταν εφαρμοστούν πλήρως, θα εξαλείψουν τους φραγμούς, θα προωθήσουν την καινοτομία και θα βελτιώσουν περαιτέρω το επενδυτικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, η Ενεργειακή Ένωση θα συμβάλει στην αύξηση της εκ των προτέρων βεβαιότητας περί δημόσιου λογιστικού για συγκεκριμένους τομείς, όπως η ενεργειακή απόδοση. Η Eurostat έχει αναπτύξει και αποσαφηνίσει περαιτέρω τους σχετικούς κανόνες δημόσιου λογιστικού (ΕΣΛ 2010), ιδίως στον τομέα των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Ένας οδηγός για τη στατιστική επεξεργασία των ΣΔΙΤ, που εκπονήθηκε σε συνεργασία με την ΕΤΕπ και απευθύνεται κυρίως στους ιδιωτικούς φορείς, θα δημοσιευθεί στις 29 Σεπτεμβρίου 2016. Μετά τη δημοσίευση αυτή θα ακολουθήσει μια ενεργή εκστρατεία ευαισθητοποίησης. Επιπλέον, και όπως υπογραμμίστηκε στην ανακοίνωση της 1ης Ιουνίου, η Eurostat παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τον αντίκτυπο των κανόνων δημόσιας λογιστικής για τη ΣΔΙΤ σε διάφορους τομείς και θα λάβει περαιτέρω μέτρα κατά περίπτωση.

Η Ένωση Κεφαλαιαγορών⁷ θα συμβάλει στην άρση των οικονομικών εμποδίων για τις επενδύσεις. Για τον σκοπό αυτό, εξετάζονται περαιτέρω τροποποιήσεις της οδηγίας Φερεγγυότητα II όσον αφορά τις επενδύσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε εταιρείες υποδομών και το κανονιστικό πλαίσιο των επιχειρηματικών κεφαλαίων. Η Επιτροπή πρόκειται επίσης, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης της τραπεζικής νομοθεσίας που θα εγκριθεί πριν από το τέλος του έτους, να προτείνει τη μείωση των κεφαλαιακών επιβαρύνσεων που εφαρμόζονται για τις τράπεζες όταν επενδύουν σε περιουσιακά στοιχεία έργων υποδομής. Οι πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ενίσχυση της ενιαίας αγοράς αγαθών και υπηρεσιών είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των επενδύσεων στην Ευρώπη. Η στρατηγική για την ενιαία αγορά θα συμβάλει στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και στην άρση των υφιστάμενων κανονιστικών και διοικητικών εμποδίων, ιδίως για τους παρόχους υπηρεσιών που επιθυμούν να επεκταθούν σε όλη την Ευρώπη. Συνεχίζονται οι εργασίες σχετικά με συγκεκριμένες προτάσεις που συνδέονται με την επιβολή των κανόνων για την ενιαία αγορά καθώς και με μέτρα στον τομέα των επιχειρηματικών υπηρεσιών, της αναδιάρθρωσης και της αφερεγγυότητας των επιχειρήσεων και της θέσπισης ενός απλού, σύγχρονου και θωρακισμένου έναντι της απάτης συστήματος ΦΠΑ. Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά θα ενισχύσει την ασφάλεια όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο στον

⁷ Βλ. την ανακοίνωση που εκδόθηκε σήμερα με τίτλο «Ένωση Κεφαλαιαγορών – Επιτάχυνση της μεταρρύθμισης», COM(2016) 601.

ψηφιακό τομέα. Η Επιτροπή εξετάζει το σχέδιο ενός ενιαίου ενωσιακού πλαισίου για τις αδειοδοτήσεις το οποίο θα εφαρμόζεται άμεσα σε μεγάλα έργα με διασυνοριακή διάσταση ή μεγάλες επενδυτικές πλατφόρμες που περιλαμβάνουν εθνική συγχρηματοδότηση.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την υλοποίηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων που αποσκοπούν στην άρση των εμποδίων στις επενδύσεις που έχουν εντοπιστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Αυτό αφορά τομείς όπως η αφερεγγυότητα, οι δημόσιες συμβάσεις, τα δικαστικά συστήματα και η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ή των τομεακών κανονισμών. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις που προσδιορίζονται στις ανά χώρα συστάσεις αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για να διατηρηθούν και να αυξηθούν τα επίπεδα των επενδύσεων στα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών ιδιαιτεροτήτων. Οι συστάσεις για μεταρρυθμίσεις στον τομέα των επενδύσεων θα συζητηθούν στις διάφορες συνθέσεις του Συμβουλίου το φθινόπωρο. Στο πλαίσιο αυτό και στο πλαίσιο της προετοιμασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή θα επικαιροποιήσει επίσης τις εκτιμήσεις σχετικά με τις προκλήσεις για τα επενδυτικά περιβάλλοντα των κρατών μελών, οι οποίες πρόκειται να δημοσιευθούν εκ νέου μαζί με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης.

II. Το Ευρωπαϊκό Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο

Οι επενδύσεις αποτελούν επίσης βασικό παράγοντα για τον μετασχηματισμό της αναπτυξιακής πολιτικής και βοήθειας με σκοπό την καλύτερη υποστήριξη της επίτευξης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, και την ανταπόκριση στις πολλαπλές προκλήσεις που αντιμετωπίζονται τόσο στις γειτονικές χώρες της ΕΕ όσο και στην Αφρική. Οι έξυπνες και βιώσιμες επενδύσεις μπορούν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη σταθερότητα και βελτιώνοντας τις τοπικές συνθήκες σε ευάλωτες χώρες που πλήττονται από συγκρούσεις.

Στις 28 Ιουνίου 2016, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για έναν νέο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες⁸. Το πλαίσιο αυτό βασίζεται στην παραδοχή ότι για να αντιμετωπιστεί η πρόκληση τη μετανάστευσης απαιτείται κοινή προσπάθεια πλήρως ενσωματωμένη στην γενικότερη σχέση της ΕΕ με χώρες εταίρους και υποστηριζόμενη από όλες τις σχετικές πολιτικές και εργαλεία της ΕΕ. Για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών, αναπτύσσονται σύμφωνα με τις χώρες εταίρους, με σκοπό την επίτευξη των βραχυπρόθεσμων στόχων της διάσωσης ζωών στη θάλασσα, της αύξησης του ποσοστού των επιστροφών και της εξασφάλισης της δυνατότητας για μετανάστες και πρόσφυγες να παραμείνουν κοντά στο σπίτι τους.

Χρειάζεται μια νέα προσέγγιση για την αντιμετώπιση των παραγόντων που αποτελούν τα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης και για την υποστήριξη των εταίρων ώστε να διαχειρίζονται τις συνέπειές της, τόσο στην Αφρική όσο και στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων και της αντιμετώπισης των φραγμών για τις ιδιωτικές επενδύσεις. Το 2015, πάνω από 60

⁸ EUCO 26/16.

εκατομμύρια άνθρωποι εγκατέλειψαν τον τόπο καταγωγής τους σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής, είτε επειδή ζητούσαν καταφύγιο από συγκρούσεις και πολέμους είτε επειδή οι οικονομικές ευκαιρίες στον τόπο τους ήταν περιορισμένες. Οι χώρες της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής φιλοξένησαν περίπου το 40% όλων των εκτοπισμένων ατόμων παγκοσμίως, ενώ η υποσαχάρια Αφρική αντιπροσώπευε ακόμη 30%. Ο συνδυασμός των υψηλών αριθμών εκτοπισθέντων και των ασθενών οικονομικών προοπτικών αποτελεί κοινή πρόκληση για την ΕΕ και τις χώρες εταίρους.

Οι εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης, και ιδίως η αναπτυξιακή της πολιτική και η πολιτική γειτονίας, επιδιώκουν την προώθηση των αξιών και των συμφερόντων της Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της προαγωγής της ευημερίας. Η οικονομική ανάπτυξη αποτελεί προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά η οικονομική ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει φθάσει σήμερα στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2003. Η αστάθεια και οι συγκρούσεις στην Αφρική και στις γειτονικές χώρες της ΕΕ επιδεινώθηκαν λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα την αύξηση του συνολικού χρέους. Οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν καταστάσεις πιστωτικής ασφυξίας, που οδηγούν σε περιορισμό της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για άκρως απαραίτητες επενδύσεις. Η μη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων στερεί συχνά τις αναπτυσσόμενες χώρες από πιθανές πηγές οικονομικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά τις άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, μόλις το 6% πηγαίνει σε ευάλωτες χώρες⁹, πράγμα που μειώνει τις κατά κεφαλή επενδύσεις σε επίπεδο σχεδόν πέντε φορές χαμηλότερο από ό, τι σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες. Επίσης, το κόστος για την εκκίνηση μιας επιχείρησης είναι σχεδόν τρεις φορές υψηλότερο στις ευάλωτες χώρες από ό, τι στις μη ευάλωτες. Η ανάπτυξη στην Αφρική έχει επιβραδυνθεί στο χαμηλότερο επίπεδο για πολλά έτη, παρά την συνεχιζόμενη δημογραφική μεγέθυνση. Σε συνδυασμό με σημαντικά ζητήματα ασφάλειας, η τάση αυτή επιδεινώνει τη φτώχεια, αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την βιώσιμη ανάπτυξη, και προκαλεί οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που συχνά περιλαμβάνονται στα βασικά αίτια της μετανάστευσης.

Η μεγαλύτερη έμφαση στις επενδύσεις αποτελεί βασικό στοιχείο της Ατζέντας του 2030 του ΟΗΕ, των στόχων της για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ΣΒΑ)¹⁰, και του θεματολογίου δράσης της Αντίς Αμπέμπα για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης. Παρόλο που η επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια παραμένει ουσιώδης για τις πιο φτωχές και ευάλωτες χώρες στις προσπάθειές τους για την καταπολέμηση της φτώχειας και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, άλλα μέσα χρηματοδότησης των χωρών εταίρων μας αποκτούν επιπλέον σημασία, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων, του εμπορίου, της κινητοποίησης εγχώριων πόρων και της χρηστής διακυβέρνησης. Στο οικονομικό μέτωπο, είναι απαραίτητη μια νέα προσέγγιση για την προσέλκυση ιδίως επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να υπάρξουν επενδύσεις στην κλίμακα που είναι απαραίτητη ώστε να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις. Οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στην Αντίς Αμπέμπα από τη διεθνή κοινότητα¹¹, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

⁹ Το 2012, ο αριθμός αυτός ανερχόταν σε 38,7 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ «States of Fragility» (2015).

¹⁰ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

¹¹ Θεματολόγιο Δράσης της Αντίς Αμπέμπα για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης.

και των κρατών μελών της, αποσκοπούν στην προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ευημερίας για τη βελτίωση της ευημερίας του λαού, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας¹², η προώθηση οικονομικά προσιτής και σταθερής πρόσβασης στη χρηματοδότηση έχει ουσιαστική σημασία.

Αυτή η νέα στοχευμένη προσέγγιση θα συμβάλει στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες εταίρους, οι οποίες με τη σειρά τους θα αποτελέσουν τις μελλοντικές αναπτυξιακές αγορές. Θα προσφέρει επίσης ευκαιρίες σε ιδιωτικές επιχειρήσεις μέσω του εμπορίου και των επενδύσεων, μεταξύ άλλων και από την Ευρώπη, υποστηρίζοντας ως εκ τούτου επίσης την Ευρωπαϊκή Οικονομική Διπλωματία και συμβάλλοντας στην ευρωπαϊκή οικονομική ανάπτυξη. Η νέα προσέγγιση θα υποστηρίξει την υλοποίηση του νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης που προτείνει η ΕΕ στις χώρες εταίρους.

Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, οι οποίοι συνάδουν πλήρως με την παγκόσμια στρατηγική της ΕΕ σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας¹³ και την αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας¹⁴, **η Επιτροπή προτείνει για πρώτη φορά ένα φιλόδοξο σχέδιο, αρχικά για την Αφρική και τις γειτονικές χώρες της ΕΕ.** Αυτό θα αποτελέσει επίσης μια σημαντική συμβολή την οποία η ΕΕ θα παρουσιάσει στους εταίρους της κατά την προσεχή Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, όπου ο επιμερισμός των ευθυνών σε παγκόσμιο επίπεδο για την αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων τάσεων στον τομέα της μετανάστευσης θα είναι στο επίκεντρο της συζήτησης.

Η δέσμη του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου

Η δέσμη του ΕΕΣ που εγκρίθηκε σήμερα από την Επιτροπή περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Πρόταση κανονισμού σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την βιώσιμη ανάπτυξη (EFSD) και τη σύσταση της εγγύησης EFSD και του Ταμείου Εγγυήσεων EFSD·
2. Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της εφαρμογής της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ όσον αφορά την εγγύηση της ΕΕ προς την ΕΤΕπ για την κάλυψη ζημιών από πράξεις χρηματοδότησης που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης
3. Πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

¹² Η διαδικασία περιλαμβάνει την κινητοποίηση εγχώριων πόρων, την επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια και την κινητοποίηση επενδύσεων εντός κανονιστικών πλαισίων που παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα.

¹³ Διατίθεται http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_review_web.pdf στη διεύθυνση

¹⁴ Κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Επανεξέταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας» της 18ης Νοεμβρίου 2015, JOIN(2015) 50 final.

Συμβουλίου για τη χορήγηση εγγύησης της ΕΕ στην ΕΤΕπ για την κάλυψη ζημιών από πράξεις χρηματοδότησης που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης·

4. Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εξωτερική δραστηριότητα της ΕΤΕπ το 2015 με εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
5. Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις·
6. Σχέδιο απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το μεμονωμένο μέτρο «δημιουργία της επενδυτικής πλατφόρμας για την Αφρική» και την κατάργηση της απόφασης C(2015)5210·
7. Σχέδιο απόφασης της Επιτροπής για την «Επενδυτική Πλατφόρμα Γειτονίας», για την τροποποίηση της απόφασης C(2016) 3436 της Επιτροπής για την Επενδυτική Διευκόλυνση Γειτονίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας· και
8. Σχέδιο απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το μεμονωμένο μέτρο για συνεισφορά στο ταμείο εγγυήσεων EFSD που θα χρηματοδοτηθεί από το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

Τα κύρια στοιχεία του Ευρωπαϊκού Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου

Το ΕΕΣ διασφαλίζει μια συνεκτική ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά τις επενδύσεις εκτός ΕΕ, συνδυάζοντας υφιστάμενα μέσα με τρία σημαντικά καινοτόμα στοιχεία. Πρώτον, συνδυάζει σε ένα συνεκτικό Σχέδιο διάφορες δράσεις για την προώθηση ενός βελτιωμένου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ευρύτερου περιβάλλοντος πολιτικής στις χώρες εταίρους όσον αφορά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και την ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμων έργων. Δεύτερον, δημιουργεί ένα ενιαίο σημείο εισόδου αιτημάτων χρηματοδότησης για επενδύσεις, διασφαλίζοντας έτσι την αποτελεσματικότητα και τη μόχλευση δημόσιων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και του ιδιωτικού τομέα. Τρίτον, αντιμετωπίζει, μέσω ενός νέου μηχανισμού εγγυήσεων, συγκεκριμένες ανάγκες για ιδιωτικές επενδύσεις σε περιβάλλοντα με υψηλότερους κινδύνους.

Το ΕΕΣ είναι μια νέα προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο η Ένωση υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη και προσδιορίζει, καταρτίζει και παρέχει υποστήριξη για σχέδια επενδύσεων σε χώρες εκτός Ευρώπης. Το Σχέδιο προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για μια εταιρική σχέση η οποία θα επιτρέπει την πλήρη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών, των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, άλλων χορηγών βοήθειας, των δημόσιων αρχών και του ιδιωτικού τομέα. Θα βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται οι σπάνιοι δημόσιοι πόροι και τον τρόπο με τον οποίο οι δημόσιες αρχές και οι ιδιώτες επενδυτές

συνεργάζονται σχετικά με επενδυτικά έργα.¹⁵ Θα στηρίζει επίσης τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τη βελτίωση της οικονομικής διακυβέρνησης και του τοπικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, σε πλήρη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες χώρες εταίρους.

Το Σχέδιο έχει ως στόχο να τονώσει τις επενδύσεις και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Αφρική και στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, προσελκύοντας χρηματοδότηση, ιδίως από τον ιδιωτικό τομέα. Αξιοποιεί την πείρα που αποκτήθηκε με το ΕΤΣΕ και επωφελείται από την εμπειρογνομosύνη της Επιτροπής, της ΕΤΕπ και άλλων φορέων με επενδυτικές διευκολύνσεις για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Το Σχέδιο θα λειτουργεί παράλληλα με τα υφιστάμενα μέσα διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης και θα τα συμπληρώνει. Ειδικότερα, θα συμπληρώνει τα σχέδια που έχουν αναληφθεί με τις χώρες εταίρους στο πλαίσιο του Καταπιστευματικού Ταμείου έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική¹⁶ και του Περιφερειακού Καταπιστευματικού Ταμείου της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης¹⁷ με σκοπό την επίτευξη των βραχυπρόθεσμων στόχων της εταιρικής σχέσης. Αυτό θα γίνει με την ενίσχυση των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών που παρέχουν πραγματικές οικονομικές ευκαιρίες για τους τοπικούς πληθυσμούς και επανενταχθέντες μετανάστες και, με τον τρόπο αυτό, θα αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης. Με τον τρόπο αυτό, το πρόγραμμα θα αποτελέσει καίριο εργαλείο για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) και για τη μόχλευση πρόσθετων πόρων για την ανάπτυξη σύμφωνα με το θεματολόγιο δράσης της Αντίς Αμπέμπα για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης. Στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, θα προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη με σκοπό τη σταδιακή σταθεροποίηση και μετάβαση από τις αποκρίσεις σε καταστάσεις έκτακτης σε διαρθρωτικές αποκρίσεις. Η δυνατότητα μεταστροφής των επενδύσεων στο πλαίσιο του Σχεδίου προς βιώσιμες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα συμβάλει επίσης στην εφαρμογή της COP 21.

Το Σχέδιο περιλαμβάνει τρία βασικά στοιχεία προκειμένου να εκπληρώσει τον πρωταρχικό στόχο του της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της βιώσιμης ανάπτυξης:

- (i) κινητοποίηση επενδύσεων·
- (ii) ενίσχυση της τεχνικής βοήθειας· και
- (iii) υποστήριξη οικονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού και του ευρύτερου πολιτικού περιβάλλοντος.

¹⁵ Ως περαιτέρω μέσο συμβολής στη συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη μετανάστευση για την οποία γίνεται έκκληση στην ανακοίνωση της 7ης Ιουνίου και ως συμπλήρωμα του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου, η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα να καταστεί η ΕΕ μέτοχος της Τράπεζας Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

¹⁶ C(2015) 7293 final της 20ής Οκτωβρίου 2015.

¹⁷ C(2014) 9615 final της 10ης Δεκεμβρίου 2014.

Οι προτεραιότητες αυτές εμπνέονται από τις βασικές αρχές του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη και την πείρα που αποκτήθηκε με αυτό. Οι διαρθρωτικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις και η βελτίωση του συνολικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος είναι ζωτικής σημασίας για να υποστηριχθεί η μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάπτυξη. Χωρίς αυτό, ο αντίκτυπος των επενδύσεων θα μπορούσε να αποδειχθεί βραχύβιος.

Για την ουσιαστική κλιμάκωση των επενδύσεων στις χώρες εταίρους απαιτείται εξειδικευμένη ανάλυση και εξατομικευμένες λύσεις. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε χώρες εταίρους που πλήττονται από αστάθεια, συγκρούσεις, σημαντική εξωτερική μεταναστευση και ασθενείς οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Θα συσταθούν ειδικά «επενδυτικά πλαίσια» στο πλαίσιο του Σχεδίου για το σκοπό αυτό.

1. Κινητοποίηση επενδύσεων

Η Επιτροπή σκοπεύει να προσφέρει επενδυτικές ευκαιρίες στις χώρες εταίρους μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων πόρων της ΕΕ κατά τρόπο παρόμοιο με το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη και το ΕΤΣΕ. Στο επίκεντρο του ΕΕΣ βρίσκεται η σύσταση ενός νέου **Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη βιώσιμη ανάπτυξη (EFSD)**¹⁸. Το EFSD θα αποτελείται από περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες, οι οποίες θα συνδυάζουν τη χρηματοδότηση από υφιστάμενους μηχανισμούς συνδυασμού μέσων¹⁹ και την εγγύηση του EFSD από πόρους που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης²⁰. Η δομή διακυβέρνησης του EFSD θα διασφαλίζει τον στενό συντονισμό με τις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της προτεινόμενης επέκτασης της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ, συμπεριλαμβανόμενης της νέας πρωτοβουλίας για την ανθεκτικότητα και της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ.

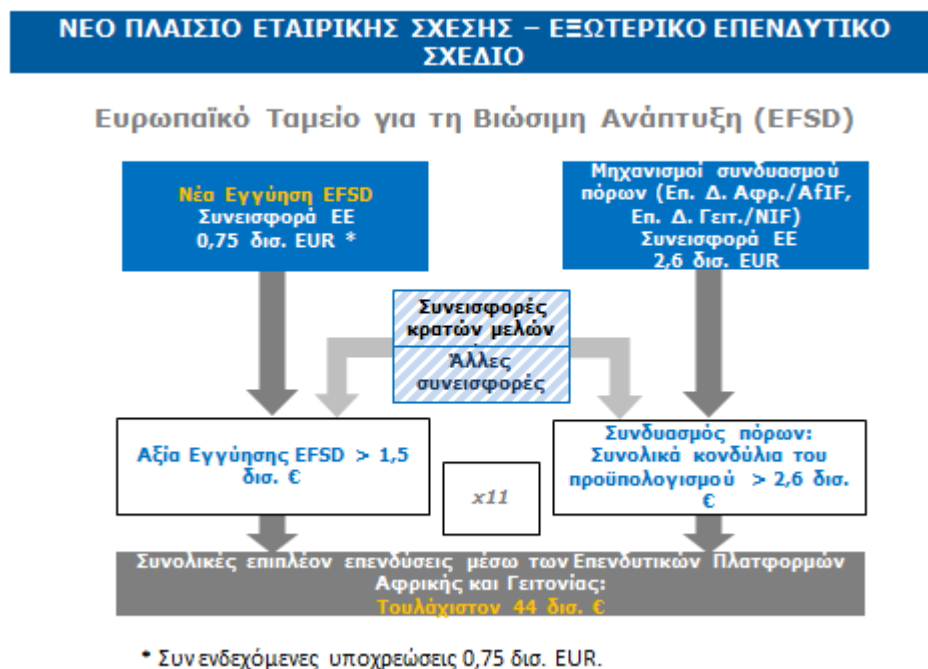
Το EFSD αναμένεται να ενεργοποιήσει πρόσθετες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, κινητοποιώντας επενδύσεις συνολικού ύψους έως 44 δισ. ευρώ, με βάση συνεισφορά 3,35 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η δύναμη πυρός και η απόδοση του νέου Ταμείου, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τους λοιπούς εταίρους να προσφέρουν συνεισφορές ισοδύναμες με αυτές της ΕΕ. Εάν οι παροχές τους συμβαδίζουν με την εγγύηση της ΕΕ, με τις δυνατότητες ευελιξίας που περιγράφεται κατωτέρω, το συνολικό ποσό πρόσθετων επενδύσεων θα μπορούσε να

¹⁸ Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την αειφόρο ανάπτυξη (EFSD) και την ίδρυση της Εγγύησης EFSD και του Ταμείου Εγγυήσεων EFSD, COM(2016) 586

¹⁹ Για την Αφρική, βλέπε την απόφαση (2015)5210 της Επιτροπής και για τις χώρες γειτονίας, την εκτελεστική απόφαση (2016)3436 της Επιτροπής.

²⁰ Εσωτερική συμφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη χρηματοδότηση της βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, για την περίοδο 2014-2020, βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις του τέταρτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1).

ανέλθει σε 62 δισ. ευρώ. Εάν οι συνεισφορές τους ισοδυναμούν επίσης με τη συνεισφορά στον συνδυασμό μέσων, το ποσό αυτό θα ανέλθει σε 88 δισ. ευρώ.

1.1 Πώς θα λειτουργεί:

Η αξιοποίηση των ήδη υφιστάμενων και καθιερωμένων μηχανισμών συνδυασμού μέσων από κοινού με μια νέα, πρόσθετη εγγύηση και η ένταξή τους στο πλαίσιο ενός συνεκτικού πλαισίου, θα δημιουργήσει μια «**μονοαπευθυντική θυρίδα**» για τους επενδυτές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στους εταίρους να βρίσκουν γρήγορα τα πλέον κατάλληλα προϊόντα και θα διασφαλίσει ότι τα έργα καθίστανται πραγματικότητες που δημιουργούν θέσεις εργασίας και συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι δύο πρώτες περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες θα καλύπτουν την Αφρική και την γειτονία της ΕΕ (Νότια και Ανατολική), με δυνατότητα να επεκταθεί η κάλυψη σε άλλες περιοχές σε μεταγενέστερο στάδιο. Οι νέες πλατφόρμες θα συνδυάζουν τους υφιστάμενους μηχανισμούς συνδυασμού μέσων (επενδυτική διευκόλυνση για την Αφρική και επενδυτική διευκόλυνση γειτονίας) με αναπροσανατολισμένους στόχους και νέα καθήκοντα. Η εγγύηση EFSD θα συμβάλει στην ενίσχυση των πιστώσεων και την αύξηση της μόχλευσης, γεγονός που θα αποβεί προς όφελος των τελικών δικαιούχων και των σχεδίων. Η νέα προσέγγιση θα επιτρέψει τον προσανατολισμένο προς τις επενδύσεις επιμερισμό των κινδύνων με άλλους επενδυτές, και ιδίως φορείς του ιδιωτικού τομέα. Θα επιτρέψει την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων μέσω της αντιμετώπισης των βασικών παραγόντων που επί του παρόντος τις εμποδίζουν.

Τα συγκεκριμένα σχέδια θα συμφωνηθούν από κοινού από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με ταχεία διαδικασία. Ενώ οι χώρες στην Αφρική και στην γειτονία της ΕΕ συχνά αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις, υπάρχει ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές περιφερειακές ή τομεακές συνθήκες. Η ισχυρή συμμετοχή και οικείωση των χωρών εταίρων σε όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού και της εφαρμογής των σχεδίων

θα είναι καίριας σημασίας. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ήδη δραστηριοποιούνται στις σχετικές περιοχές θα κληθούν να προσκομίσουν τις δικές τους προτάσεις προκειμένου να επωφεληθούν από τη νέα εγγύηση. Η ΕΤΕπ, πέραν του ότι θα συνιστά ένα από τα κύρια εκτελεστικά χρηματοδοτικά ιδρύματα, θα παρέχει συμβουλευτικό ρόλο για την περαιτέρω ενίσχυση της ποιότητας και του αντικτύπου της επενδυτικής στρατηγικής. Θα στοχεύονται κοινωνικοοικονομικοί τομείς και συγκεκριμένα οι υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, των υδάτων, των μεταφορών, της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών, του περιβάλλοντος και της κοινωνικής υποδομής, καθώς και επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και η πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων για νέους ανθρώπους και γυναίκες.

Η ΕΤΕπ, που είναι ο στρατηγικός εταίρος της ΕΕ για τις επενδύσεις, θα στηρίζει αυτή την πρωτοβουλία της ΕΕ, χρηματοδοτώντας επενδύσεις που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του ΕFSD και ενεργώντας ως καταλύτης για την κινητοποίηση άλλων πηγών χρηματοδότησης, ιδίως από τον ιδιωτικό τομέα.

1.2. Αύξηση του αντικτύπου

Όπως το ΕΤΣΕ και διάφορα χρηματοδοτικά μέσα που υποστηρίζονται από τους μηχανισμούς συνδυασμού πόρων της ΕΕ από το 2007, η νέα εγγύηση ΕFSD θα κινητοποιήσει πρόσθετες επενδύσεις, ιδίως από ιδιώτες επενδυτές. Οι επενδύσεις θα στοχεύουν συγκεκριμένες περιφέρειες, χώρες ή τομείς με τη δημιουργία «επενδυτικών πλαισίων» από την Επιτροπή. Η εγγύηση θα χορηγείται στους επιλέξιμους ομολόγους φορείς (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή επενδυτές του ιδιωτικού τομέα) μέσω συμβάσεων εγγύησης που θα συνάπτονται για την υλοποίηση των επενδυτικών πλαισίων. Οι εν λόγω ομολόγοι, με τη σειρά τους, θα παρέχουν υποστήριξη (μέσω δανείων, εγγυήσεων, μετοχικού κεφαλαίου ή παρόμοιων προϊόντων) σε επιλεγμένα χαρτοφυλάκια επενδυτικών σχεδίων και θα διασφαλίζουν ότι η κάλυψη της εγγύησης μεταφέρεται στους τελικούς δικαιούχους. Με βάση συντηρητικές εκτιμήσεις, η Επιτροπή αναμένει ότι κάθε ευρώ που θα καλύπτεται από την εγγύηση θα κινητοποιεί πάνω από δέκα ευρώ σε επενδύσεις.

Η Επιτροπή προτείνει ένα καινοτόμο σύστημα σύμφωνα με το οποίο η εγγύηση ύψους 1,5 δισεκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ θα υποστηρίζεται από ένα ταμείο εγγυήσεων με προβλέψεις ύψους 750 εκατ. ευρώ²¹, με στόχο τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της νέας εγγύησης ΕFSD και την επίτευξη κρίσιμης μάζας που θα είναι σε θέση να παράγει αποτελέσματα σύμφωνα με τις ανάγκες που έχουν εντοπιστεί. Ο αντίκτυπος της νέας εγγύησης ΕFSD θα ενισχυθεί σε μεγάλο βαθμό εάν τα κράτη μέλη αποφασίσουν να προσφέρουν μια πρόσθετη συνεισφορά ύψους τουλάχιστον 750 εκατ. ευρώ που θα διατίθεται με τη μορφή **εγγύησης δευτερεύουσας ζημίας και θα καταπίπτει αποκλειστικά και μόνο στο μη πιθανό σενάριο ζημιών που θα υπερβαίνουν τα 1,5 δισ. ευρώ. Τα συνεισφέροντα κράτη μέλη δεν θα αναλαμβάνουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις που υπερβαίνουν το ποσό της εγγύησης. Τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να συνεισφέρουν επίσης σε μετρητά. Έχει σημασία να τονιστεί ότι στο πλαίσιο της αξιολόγησης των δημόσιων οικονομικών**

²¹ Που θα προέρχονται τόσο από τον προϋπολογισμό της Ένωσης όσο και από το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Επιπλέον, θα υπάρξουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις ύψους 0,75 δισεκατ. ευρώ.

δυνάμει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η Επιτροπή θα λάβει ευνοϊκή θέση όσον αφορά τις συνεισφορές των κρατών μελών στο Ταμείο, όπως ήταν η προσέγγιση στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ.²² Στην περίπτωση συνεισφορών σε μετρητά από τα κράτη μέλη, αυτές θα πρέπει κατ' αρχήν να θεωρούνται εφάπαξ μέτρα· η εγγύηση ενός κράτους μέλους δεν θα πρέπει, καταρχήν, να επηρεάζει το δημόσιο έλλειμμα, εκτός εάν καταπέσει²³.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη που συνεισφέρουν στην ενίσχυση της εγγύησης EFSD θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διαθέτουν τη συνεισφορά τους για συγκεκριμένο σκοπό. Αυτό μπορεί να γίνεται με βάση την περιοχή ή τον τομέα. Αυτό θα βοηθήσει στην ευθυγράμμιση του στόχου της μεγιστοποίησης του αντικτύπου του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου με τις προτεραιότητες των κρατών μελών.

1.3 Ποιος αποφασίζει:

Η Επιτροπή θα έχει ως συμβούλους ένα στρατηγικό συμβούλιο και δύο επιχειρησιακά συμβούλια, ένα για κάθε επενδυτική πλατφόρμα. Η Επιτροπή θα διαχειρίζεται την γραμματεία του EFSD, η οποία θα διασφαλίζει την επιτέλεση όλων των καθηκόντων και των λειτουργιών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των στόχων του ΕΕΣ. Το στρατηγικό συμβούλιο, στο οποίο θα συμπροεδρεύουν αντιπρόσωποι της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και το οποίο θα αποτελείται από τα κράτη μέλη και την ΕΤΕπ, θα παρέχει στρατηγική καθοδήγηση και θα βοηθά την Επιτροπή να καθορίζει γενικούς επενδυτικούς στόχους όσον αφορά τη χρήση της εγγύησης EFSD, μεριμνώντας για τον συντονισμό και τη συνοχή μεταξύ των περιφερειακών επενδυτικών πλατφορμών και με την εντολή εξωτερικής δανειοδότησης, την πρωτοβουλία ανθεκτικότητας και την επενδυτική διευκόλυνση ΑΚΕ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ θα συνεισφέρει ενεργά, μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών στην Επιτροπή σε ό, τι αφορά τη λειτουργική διαχείριση της εγγύησης.

Θα εξασφαλιστεί η ορθή τεχνική αξιολόγηση και η δέουσα επιμέλεια, καθώς και η ταχεία υλοποίηση των επιμέρους σχεδίων. Το χρηματοδοτικό ενδιαφέρον και η επικινδυνότητα των σχεδίων θα αξιολογούνται από τους επιλέξιμους ομολόγους και θα επαληθεύονται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία έναντι του ιδιωτικού τομέα, προτού εγκριθούν οι επενδυτικές προτάσεις από την Επιτροπή. Οι πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής των εγγυήσεων θα αποφασίζονται για κάθε επενδυτικό πλαίσιο.

²² Βλ. την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2015, με τίτλο «Αξιοποίηση στο έπακρο της ελαστικότητας στο πλαίσιο των υφιστάμενων κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης» COM (2015) 12.

²³ Οι συνεισφορές σε μετρητά θα πρέπει κατ' αρχήν να θεωρούνται εφάπαξ μέτρα, τα οποία δεν επηρεάζουν την υποκείμενη δημοσιονομική θέση κατά την εκτίμηση της αναγκαίας δημοσιονομικής προσαρμογής στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Μια εθνική εγγύηση, καταρχήν, δεν θα επηρεάζει το δημόσιο έλλειμμα, δεδομένου ότι δεν απαιτεί εκ των προτέρων εκταμίευση μετρητών, ούτε έχει επιπτώσεις στον δείκτη δημόσιου χρέους, εκτός αν η εγγύηση καταπέσει. Στην πράξη, η αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο μια δεδομένη εγγύηση θα επηρεάζει το έλλειμμα ή το χρέος του κράτους μέλους πρέπει να διενεργείται από την αρμόδια στατιστική υπηρεσία.

2. Ενίσχυση της τεχνικής βοήθειας προς τις χώρες εταίρους

Για την κινητοποίηση περισσότερων επενδύσεων απαιτείται η ανάπτυξη σχεδίων άρτιων από οικονομική άποψη, ελκυστικών και ώριμων. Στο πλαίσιο του ΕΕΣ, η Επιτροπή διέθεσε σημαντικούς πόρους στον τομέα της τεχνικής βοήθειας για να βοηθήσει τις χώρες-εταίρους να προσελκύσουν επενδύσεις, με την ανάπτυξη ενός μεγαλύτερου αριθμού σχεδίων με δυνατότητα τραπεζικής χρηματοδότησης κατάλληλων προγραμμάτων τα οποία γνωστοποίησε στη διεθνή επενδυτική κοινότητα. Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει την πείρα της ίδιας της ΕΕ που έχει κτηθεί στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών και της Ευρωπαϊκής Πύλης Επενδυτικών Έργων.

Η τεχνική βοήθεια θα επικεντρωθεί στην καλύτερη προετοιμασία και προώθηση των σχεδίων έτσι ώστε να προσελκύουν περισσότερες επενδύσεις, μέσω χρηματοδοτικών κονδυλίων για τεχνική βοήθεια σχεδιασμένων στο πλαίσιο των περιφερειακών επενδυτικών πλατφορμών του EFSD. Η υφιστάμενη τεχνική βοήθεια στις χώρες εταίρους για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα μέσω ειδικών θεματικών, εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων της ΕΕ θα αναπροσανατολιστεί ώστε να εξασφαλιστεί ότι συμβάλλει στους γενικούς στόχους του ΕΕΣ, και ιδίως ότι οι προσελκύει βιώσιμες επενδύσεις.

Η προβολή και η προσβασιμότητα των χρηματοδοτικών ευκαιριών της ΕΕ και της τεχνικής στήριξης θα παρέχεται μέσω μιας δικτυακής πύλης του σχεδίου.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει τον διαρθρωμένο διάλογο ώστε να κατανοούνται οι ανάγκες και οι περιορισμοί του τοπικού ιδιωτικού τομέα και να ενισχύεται το δυναμικό του ευρωπαϊκού ιδιωτικού τομέα να επενδύει και να συνεργάζεται με τις επιχειρήσεις στις χώρες εταίρους. Επιπλέον, η Επιτροπή πρόκειται επίσης, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, να διευκολύνει και να υποστηρίζει τον στρατηγικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στις χώρες εταίρους με σκοπό τον προσδιορισμό των βασικών προκλήσεων και ευκαιριών. Η Επιτροπή θα παρέχει επίσης στοχοθετημένη ανάπτυξη ικανοτήτων για τους εκπροσώπους του ιδιωτικού τομέα, όπου θα περιλαμβάνονται τα εμπορικά επιμελητήρια, οι κοινωνικοί εταίροι και οι οργανώσεις που εκπροσωπούν πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και γυναίκες επιχειρηματίες.

3. Βελτίωση της οικονομικής διακυβέρνησης, το ευρύτερο πολιτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον και η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα

Το Σχέδιο αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις χώρες εταίρους. Αυτό θα επιτευχθεί με την ενίσχυση του διαλόγου για την οικονομική και κοινωνική πολιτική μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων, προκειμένου να αναπτυχθούν πιο αποτελεσματικές πολιτικές και νομικά πλαίσια, και θεσμοί που προάγουν την οικονομική σταθερότητα, τις χωρίς αποκλεισμούς επενδύσεις και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα πρακτικά μαθήματα κατάρτισης με γνώμονα την πολιτική, μέσω εργαστηρίων πρακτικής εφαρμογής, διαφόρων σχεδίων αδελφοποίησης και σεμιναρίων, θα ενισχύσουν την ικανότητα των αρμοδίων υπαλλήλων να αναλύσουν

τις οικονομικές εξελίξεις, καθώς και να διατυπώνουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικές πολιτικές. Ο πολιτικός διάλογος και ο διάλογος για θέματα επιμέρους πολιτικών με τις χώρες εταίρους θα ενισχυθεί, προκειμένου να στηρίξει τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, τις παράνομες χρηματοοικονομικές ροές, καθώς και να βελτιώσει τις εμπορικές σχέσεις των εταίρων της ΕΕ. Ο διάλογος αυτός, που θα διεξάγεται σε στενό συντονισμό με τα ιδρύματα εταίρους που δραστηριοποιούνται στις χώρες, θα συμβάλει στη βελτίωση της νομοθεσίας και την ανάπτυξη των αγορών στις χώρες εταίρους, βελτιώνοντας τις ευκαιρίες για απασχόληση και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη του τοπικού ιδιωτικού τομέα.

Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του επενδυτικού κλίματος στις χώρες εταίρους θα ωφελήσει τόσο τον τοπικό ιδιωτικό τομέα όσο και τις ενωσιακές επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν. Θα δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας και οι οικονομικοί δεσμοί μεταξύ των χωρών εταίρων και της ΕΕ θα ενισχυθούν, προς αμοιβαίο όφελος. Ως εκ τούτου, το ΕΕΣ συμπληρώνει το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη.

Στο πλαίσιο της δέσμευσής της για βιώσιμη ανάπτυξη, η ΕΕ θα αξιοποιήσει πλήρως τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των θεματολογίων ενεργειακής πολιτικής και διπλωματίας για το κλίμα. Θα επιδιωχθεί επίσης άμεση διάδραση με τις επιχειρήσεις και τις τομεακές οργανώσεις προκειμένου να ενθαρρυνθεί η μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και οι βασιζόμενες στην αγορά λύσεις στους τομείς της βιώσιμης γεωργίας και των αγροτικών επιχειρήσεων, της βιώσιμης ενέργειας, των υποδομών καθώς και στον κοινωνικό τομέα.

III. Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή καλεί τους συννομοθέτες να αντιμετωπίσουν κατά προτεραιότητα τις προτάσεις, που εγκρίθηκαν σήμερα σύμφωνα με τα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούνται να ενισχύσουν και να επεκτείνουν το ΕΤΣΕ και να δώσουν μια νέα ώθηση στην έναρξη του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου με τη δημιουργία του ΕFSD που θα πρέπει να καταστεί λειτουργικό το ταχύτερο δυνατόν, και το αργότερο έως τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Αφρικής, που προς το παρόν προβλέπεται για το φθινόπωρο του 2017. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τις διαπραγματεύσεις και θα συνεχίσει τον διάλογο με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει επίσης την εμπειρία από την εφαρμογή των μέσων αυτών ενόψει των επικείμενων συζητήσεων σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.